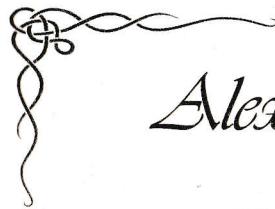

Regina Margot
vol 1

Au apărut

Alexandre Dumas

Războiul femeilor vol 1/2

Războiul femeilor vol 2/2

Cavalerul D'Harmental vol 1/2

Cavalerul D'Harmental vol 2/2

Sfînxul Roșu vol 1/3

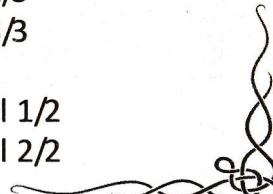
Sfînxul Roșu vol 2/3

Sfînxul Roșu vol 3/3

Laleaua neagră

Cavalerul reginei vol 1/2

Cavalerul reginei vol 2/2

Alexandre Dumas

Regina Margot

vol 1

Autor: Alexandre Dumas
Titlu original: La reine Margot
Titlu: Regina Margot 1/3
Editor Dexon Office, București
Ediție completată și revizuită

© by Dexon Office, 2018
Toate drepturile pentru această versiune aparțin Dexon Office
Informații, comenzi ramburs
Email dexonoffice@gmail.com
www.aldopress.ro
ISBN 978-973-701-747-5

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DUMAS, ALEXANDRE

Regina Margot / Alexandre Dumas. - București :
Dexon, 2018
3 vol.
ISBN 978-973-701-762-8
Vol. 1. - 2018. - ISBN 978-973-701-747-5

821.133.1

Capitolul 1 Latineasca Duce lui de Guise

Luni, în a opta prezecea zi a lunii august 1572, Luvrul era în mare sărbătoare.

Ferestrele vechii reședințe regale, îndeobște atât da întunecate, erau scăldate în lumină; piețele și străzile din jur, de obicei atât de pustii de cum bătea ceasul nouă, la Saint-Germain-l'Auxerrois, erau acum înțesate de norod, deși se făcuse miezul nopții.

Prin beznă, toată această mulțime amenințătoare, zorită, gălăgioasă părea o mare mohorâtă, frământată, și fiecare val al ei părea un talaz care mugește; această mare, ce inunda cheiul pe care se revărsa prin străzile Fossés-Saint-Germain și l'Astruce, izbea cu fluxul ei poalele zidurilor Luvrului, iar cu refluxul pe ale palatului Bourbon, din față.

Dar cu toată sărbătoarea de la curte, și poate tocmai din pricina ei, norodul acesta avea o înfățișare amenințătoare, căci nu bănuia că sărbătoarea la care lua parte numai cu privirea era doar prevestirea alteia, ce avea să aibă loc abia peste opt zile și la care urma să fie poftit să se desfete din toată inima.

Curtea sărbătoarea nunta Margaretei de Valois, fiica regelui Henric al II-lea și sora regelui Carol al IX-lea, cu Hemic de Bourbon, regele Navarei. Într-adevăr, chiar în acea dimineață, pe un podium înălțat în fața catedralei Notre-Dame, cardinalul de Bourbon unise pe cei doi soți cu ceremonialul folosit de obicei la nunțile ficelor regilor Franței.

Această căsătorie uimise pe toată lumea și dăduse mult de gândit celor ce vedea mai departe; era greu de înțeles cum de se putuseră apropiata două tabere atât de învățibile, cum erau pe atunci cea protestantă și cea catolică. Lumea se întreba cum ar putea Tânărul prinț de Condé să ierte ducelui de Anjou, fratele regelui, uciderea tatălui său de către Montesquiou, la Jarnac. Se mai întreba cum i-ar putea ierta Tânărului duce de Guise amiralului de Coligny moartea părintelui său ucis de Poltrot de Méré la Orléans.

Mai mult încă, Jeanne de Navara, curajoasa soție a nevolnicului Antoine de Bourbon, ce-și adusese fiul, tiende, la logodna regească care se pregătise - murise abia de două luni și umblau zvonuri ciudate cu privire la această neașteptată moarte. Unii șopteau, iar alții spuneau în gura mare că ea aflase o taină grozavă, iar Caterina de Medicis, temându-se ca nu cumva să-o dea în vîleag, a ucis-o dăruindu-i niște mănuși otrăvite, făcute de un oarecare René din Florența, mare meșter în treburi din astea. Zvonul se răspândise și căpăta cu atât mai mult temei, cu cât, după moartea acestei mari regine, fiul ei ceruse să fie chemați doi medici - între care și vestitul Ambroise Paré, cărora li s-a îngăduit să deschidă și să cerceteze trupul, nu însă și creierul. Dar cum Jeanne de Navara fusese ucisă cu un parfum otrăvit, numai creierul, singura parte a trupului căreia nu le era îngăduit să-i facă autopsia, putea să dezvăluie crima. Și spunem crimă pentru că nimeni nu se îndoia că de o crimă ar fi vorba.

Dar asta nu era totul: pentru această căsătorie, care nu numai că stalonicea pacea în regatul său, dar și îmbia pe huguenoții de frunte ai Franței să vină la Paris, regele Carol arătase o stăruință vecină cu încăpățânarea. Cum cei doi logodnici erau unul catolic, iar celălalt reformat, trebuia să se ceară încuviațarea înaltului pontif de la Sfintul Scaun, Grigore al XIII-lea. Încuviațarea aceasta întârzia, ceea ce o neliniștise foarte mult pe răposata regină a Navarei; într-o din zile, ea și împărtășise lui Carol al IX-lea temerile ei că încuviațarea nu-ar mai veni de loc, la care regele îi răspunsese:

- Fii pe pace, mătușă dragă. Te cinstesc mai mult decât pe papă și dragostea pentru sora mea e mai presus decât teama de el. Nu sunt hugenot, dar nici prost nu sunt și dacă cinstiști papă face prea pe prostul, am să-o iau eu însuși pe Margot de mână și am să i-o dau de soție fiului vostru chiar în biserică protestantă.

Vorbele acestea se răspândiseră din Luvru în tot orașul și în timp ce pe liuglienoi și bucurase foarte mult, pe catolici și pusese pe gânduri și se întrebau în șoaptă dacă regele îi vindea cu adevarat, sau poate juca vreo farsă care într-o bună zi va avea un deznodământ neașteptat.

Purtarea lui Carol al IX-lea părea inexplicabilă mai ales față de amiralul de Coligny, care de vreo cinci-șase ani se războia cu regele pe viață și pe moarte: după ce pusese preț pe capul lui o-sută cincizeci de mii de scuzi aur, nu mai vorbea acum de el decât ca de un părinte, spunând sus și tare pe viitor conducerea războiului nu-i-o va mai încredința decât lui; și astă o spunea aşa de des, încât chiar Caterina de Medicis, care până atunci îl conducea pe tinărul principe în toate acțiunile, capriciile, până și în toate dorințele lui, părea că începe să se îngrijoreze de-a binele, și nu fără pricina, căci într-o clipă de sinceritate, vorbindu-i amiralului despre războiul din Flandra, Carol al IX-lea îi spuse:

- Mai e ceva, dragul meu părinte, la care trebuie să fim cu ochii în patru: reginei-mamă, care, după cum știți, vrea să-și vârbe nasul în toate, să nu-i ajungă nimic la urechi despre planurile noastre. Să păstrăm deci taina, ca să nu afle nimic, pentru că, aşa pusă pe harță cum o cunosc, ne-ar strica toate socotelile.

Dar oricât de întelept și de încercat era Coligny, n-a fost în stare să păstreze taina unei atât de mari încrederi ce i se arătase, și cu toate că atunci când venise la Paris avea multe bănuieri, iar la plecarea de la Châtillon o țărancă i se aruncase La picioare, strigându-i: „Vai, domnule, bunul nostru stăpân, nu vă duceți la Paris, căci dacă vă duceți, veți muri și dumneavoastră, și toți cei care vă însوțesc“, toate bănuierile i se risipiseră, una cite una, din cuget, atât lui cât și lui Téligny, ginerele său; acestuia regele îi arătase mare prietenie, spunându-i frate, întocmai cum amiralului îi spuse părinte și tutuindu-l, aşa cum obișnuia să facă cu prietenii lui cei mai buni.

Hughenotilor, în afară doar de vreo cățiva prăpăstioși sau neancrezători, le venise aşadar inima la loc: toată lumea știa că regina Navarei murise în urma unei aprinderi de plămâni, iar nesfârșitele săli ale Luvrului erau înțesate acum de toți acești bravi protestanți care vedeaau în căsătoria tinerei lor căpetenii, Henric, prevestirea unor vremuri mai bune, la care nici nu visaseră. Amiralul Coligny, La Rochefoucault, fiul principelui Condé, Téligny, în sfârșit toate căpeteniile acestei tabere jubilau, văzând că atotputernici la Luvru și primiți cu osanale la Paris erau tocmai acei pe care, cu trei luni în urmă, regele Carol și regina Caterina voiseră să-i cocoate în

spânzurători mai înalte decât ale ucigașilor de rând. Mai lipsea doar mareșalul de Montmorency, pe care zadarnic l-a fi căutat printre toți frații săi, căci nici o făgăduială nu-l putuse ispiti, nici o prefăcătorie nu-l putuse însela și se ținea deosebite, în castelul său din l'Isle-Adam, spunând că stă retras pentru că mai suferă încă din pricina morții tatălui său, conetabilul Anne de Montmorency, ucis de Robert Stuart cu un glonț de pistol în bătălia de la Saint-Denis. Dar cum această întâmplare se petrecuse cu* mai bine de trei ani în urmă și cum în acele vremuri simțirea peste măsură nu prea era virtute la modă, despre acest doliu prelungit credea fiecare cam ce voia.

De altfel, tot ce se întâmpla arăta că mareșalul de Montmorency greșea: regele, regina, ducele de Anjou și ducele d'Alençon își îndeplineau de minime îndatoririle față de oaspeți la regeasca sărbătoare.

Ducele de Anjou primea chiar felicitări din partea hughenoților, pe deplin meritate de altfel, pentru cele două bătălii de la Jarnac și Montcontour, pe care le câștigase când nu avea încă 18 ani, arătându-se astfel mai precoce decât Cezar și Alexandru, cu care era asemuit, deși, bineînțeles, învingătorii de la Issos și Pharsala erau puși mai prejos decât el: ducele d'Alençon își plimba peste toate acestea privirea lui galeșă și fățernică; regina Caterina radia de bucurie și, întrecându-se în drăgălașenii, nu știa cum să-l mai fericească pe principalele Henric de Condé pentru căsătoria lui cu Maria de Clèves, care avusese loc de curând; în sfârșit, chiar domnii de Guise le zâmbeau dușmanilor înverșunați ai casei lor, iar ducele de Mayenne sedea la taifas cu domnul de Tavannes și cu amiralul, vorbind despre războiul care acum, mai mult ca oricând, trebuia să fie pornit împotriva lui Filip al II-lea.

Printre aceste grupuri se plimba în sus și în jos, cu capul ușor înclinat și atent la tot ce se, vorbea, un Tânăr de 19 ani, cu privirea ageră, cu părul negru și tăiat foarte scurt, cu sprâncene stufoase, cu nasul încovoiat ca un cioc de uliu, cu un zâmbet batjocoritor și căruia abia îi mijiseră barba și mustața. Tânărul acesta, ce nu se făcuse cunoscut până la bătălia de la Arnay-le-Duc, în care, plin de bărbătie, nu-și crucește viața și primea acum felicitări peste

felicitări, era ucenicul îndrăgit al lui Coligny și eroul zilei: cu trei luni în urmă, adică pe vremea când maică-sa trăia încă, i se spunea principalele de Béarn; acum i se spunea regele Navarei, în aşteptarea acelei zile când avea să i se spună Henric al IV-lea.

Din când în când, un nor întunecat îi trecea repede peste frunte; își amintea atunci de bună seamă că nu trecuseră decât două luni de când maică-sa murise, și dintre toți, el se îndoia cel mai puțin că fusese otrăvită. Dar norul acesta era trecător și se topea ca o umbră unduitoare, căci cei care îi vorbeau îl felicitau și stăteau acum lângă el erau chiar cei care o uciseseră pe inimoasa Jeanne d'Albret.

La câțiva pași de regele Navarei, aproape tot atât de îngrijorat și dus pe gânduri pe cât de bine dispus și de comunicativ se arăta acesta, se afla Tânărui duce de Guise, oare stătea de vorbă cu Coligny. Mai norocos decât bearnezul, faima sa, la vîrsta de 22 de ani, o egalase aproape pe cea a părintelui său, marele François de Guise. Era un senior chipeș, înalt, cu căutătură mândră și trufășă, și înzestrat cu acea măreție firească ce te făcea să spui, când îl vedeați trecând, că pe lângă el toti ceilalți principi păreau oameni de rând.

Și cu toate că era atât de Tânăr, catolicii îl priveau ca pe conducătorul lor, întocmai cum hughenoții îl socoteau pe Tânărui Henric de Navara, al cărui portret l-am schițat mai sus, drept căpetenia lor. La început purtase titlul de principe de Joinville și botezul focului îl promise la asediul Orléans-ului, sub comanda tatălui său care murise în brațele lui, spunându-i că îl ucisese amiralul Coligny. Atunci Tânărui duce, întocmai ca Hanibal, a jurat solemn să se răzbune pe amiral și pe familia lui pentru moartea părintelui său și să-i urmărească fără răgaz și fără îndurare pe cei de o credință cu Coligny, legându-se în fața lui Dumnezeu să fie îngerul lui răzbunător pe pământ, până în ziua în care ultimul eretic va fi fost nimicit.

Așadar, mare era uimirea să-l vezi pe acest principe - de obicei atât de credincios cuvântului dat - că le întinde mâna celor cărora le jurase dușmanie veșnică și că se arată atât de binevoitor cu ginerele omului pe care făcuse legământ, în fața părintelui său ce se sfărșea, să-l ucidă.

Dar cum am mai spus, seara aceasta era plină de surpize. De bună seamă, dacă cel care ar fi avut fericulit prilej să ia parte la această sărbătoare ar fi putut citi viitorul, lucru ce din fericire nu le e dat oamenilor, și ar fi putut privi în cugete, ceea ce, din nefericire, numai lui Dumnezeu îi e dat, ar fi avut parte să vadă cel mai neobișnuit spectacol pe care îl poate oferi istoria tristei comedii umane.

Dar acest spectator, care nu se afla pe culoarele Luvrului, privea stăruitor din stradă cu ochi aprinși și murmura cu glas amenințător; acest spectator era norodul. Cu instinctul lui, pe care ura îl ascuțise fără seamă, urmărea de departe umbrele dușmanilor săi de moarte și își tălmăcea cele văzute atât cât o putea face curiosul ce iscodește ferestrele unei săli de bal zăvorite. Muzica îl îmbată și-l strunește pe dăնător, în vreme ce curiosul nu vede decât mișcarea și își râde de paiața aceasta ce se frământă fără rost, căci el, curiosul, nu aude muzica.

Muzica ce-i îmbăta pe hughenoți era glasul trufiei lor.

Scânteierile ce scăpărau în ochii parizienilor în puterea acestei nopti erau fulgerele mâniei lor în care se putea citi viitorul.

Înăuntru, însă, domnea mai departe veselia, ba chiar un murmur, mai suav și mai încântător ca niciodată, se strecu în acea clipă prin tot Luvrul: Tânăra logodnică, după ce-și schimbase veșmintele de gală - mantia cu trenă și vălul cel lung - se înapoiase în sala de bal, însotită de frumoasa ducesă de Nevers, prietena ei cea mai bună, și era condusă de fratele ei, Carol al IX-lea, care o prezenta oaspeților de seamă.

Logodnica era Margareta de Valois, fiica lui Hemic al II-lea, perla coroanei franceze, căreia regele Carol al IX-lea îi spunea întotdeauna cu duioșie „sora mea Margot“.

Desigur, nicicând vreo primire - oricât de măgulitoare - nu fusese mai pe deplin meritată decât cea care i se făcea acum noii regine a Navarei. Margareta abia împlinise douăzeci de ani, dar chiar la această vîrstă o cântau poeții, unii asemuind-o cu Aurora, iar alții cu Venus din Cythera. Într-adevăr, frumusețea ei nu avea pereche la această curte în care Caterina de Medicis strânsese pe cele mai frumoase femei ce le aflase, ci de care voia să se slujească drept momeală. Avea părul negru, fața de o albeată stră-

lucitoare, ochii pătișăi, umbrări de gene lungi, buze rumene și delicate, gâtul grațios, mijlocul plinuș și mlădios, piciorul ca de copil, ascuns în pantof de mătase, Franța, căreia îi aparținea, era mândră să vadă că pe pământul ei îmbobocea aşa minunătie de floare, iar străinii care treceau prin țară se întorceau orbiți de frumusețea ei, dacă apucaseră să vadă, uluiți de căte știa, dacă avu-seseră prilejul să stea de vorbă cu ea. Margareta nu era numai cea mai frumoasă, dar și cea mai instruită femeie din vremea ei și se pomeneau vorbele unui învățăt italian, care îi fusese prezentat și care, după ce discutase cu ca un ceas în italiană, spaniolă, latină și greacă, spusesese la plecare, plin de înșuflețire: „Să vezi curtea și să n-o vezi pe Margareta de Valois, e ca și cum n-ai fi văzut nici Franța și nici curtea“.

Și nu lipseau nici stăruințele plăcute pe lângă regele Carol al IX-lea și pe lângă regina Navarei, căci se știe căt de meșteri la adică erau hughenoții. Tot felul de aluzii la trecut, tot felul de pretenții de viitor erau strecurate cu dibăcie Regelui, în mijlocul acestor con vorbiri: dar la toate aceste aluzii el răspundea cu buzele lui livide în obrajii o roșeață aprinsă.

- Dându-i-o lui Henric de Navara pe sora mea Margot, îmi dăruiesc inima tuturor protestanților din regat.

Cuvintele acestea pe unii îi linișteau, iar pe alții îi făceau să zâmbească, căci aveau, într-adevăr, două sensuri: unul părintesc, cu care Carol al IX-lea nu avea să-și încarce cugetul, celălalt jignitor atât pentru mireasă, cât și pentru soț, și chiar pentru el însuși, căci amintea de unele bârfeli șușotite prin care gurile rele de la curte aflaseră mijlocul să prihăneaseă vălul Margaretei de Valois.

În acest timp, domnul de Guise se întreținea, după cum am mai spus, cu Téligny; dar nu era până într-atât de adâncit în această conversație, încât să nu-și întoarcă din când în când capul și să arunce o privire către grupul doamnelor în mijlocul cărora strălucea regina Navarei. Ori de câte ori privirea principesei o întâlnea pe cea a Tânărului duce, un nor părea să intunece fruntea ei fermecătoare - în timpul căreia stelele de diamant alcătuiau un nimbo scăpărător - și dincolo de neliniștea și frământarea ei, se întreazărea umbra unui gând.

Principesa Claude, sora mai vârstnică a Margaretei, ce se măritase de câțiva ani cu ducele de Lorena, observase această tulburare și de aceea se îndrepta spre ea să-o întrebă care era pricina, când lumea, care se dădea în lături dinaintea reginei-mame ce se aprobia la brațul Tânărului principé de Condé, o împinse înapoi, departe de sora ei. Se produse atunci o agitație generală, de care ducele de Guise se folosi ca să se aprobie de doamna de Nevers, cununata lui, și deci și de Margareta. Doamna de Lorena, care nu o scăpa din ochi pe Tânără regină, văzu atunci că în locul norului ce-i adumbrise fruntea, îi apăruse acum în obrajii o roșeață aprinsă.

Între timp, ducele continua să se aprobie și când ajunse la doi pași de Margareta, aceasta, care mai mult îi simțea prezența decât îl vedea, se întoarse către el străduindu-se din răsputeri să pară calmă și nepăsătoare. Ducele o salută cu respect și, plecându-se în fața ei, șopti:

Ipse attuli.

Adică:

„L-am adus“, sau „adus în persoană“.

Margareta îi răspunse printr-o reverență Tânărului duce și, ridicându-se, îi zise:

Noctu pro more.

Adică:

„La noapte, ca de obicei“.

Aceste dulci cuvinte, ce se pierdeau în uriașul guler gofrat și scrobit al principesei ca în gura unei pâlnii, n-au fost auzite decât de cel căruia îi erau adresate; dar aşa scurt cum fusese dialogul, el cuprindea fără îndoială tot ceea ce aveau să-și spună cei doi tineri, căci după acest schimb de formule - una de două, cealaltă de trei cuvinte - se despărțiră, Margareta cu urmă aer mai visător, ducele mai luminat la față ca înainte. Această neânsemnată întâmplare se petrecuse fără ca omul cel mai interesat de acest dialog să-i fi dat vreo atenție căt de mică, căci regele Navarei n-avea ochi decât pentru o singură persoană, care era însotită de o suită aproape la fel de numeroasă ea aceea a Margaretei de Valois; persoana aceasta era frumoasa doamnă de Sauve.

Charlotte de Beaune-Semblancay, nepoata nefericitului Semblancay și soția lui Simon de Fizes, baron de Sauve, era una din doamnele cele mai apropiate ale Caterinci de Medicis și una dintre

cele mai de temut din suita acestei regine, care le dădea dușmanilor ei băutura vrăjită a dragostei, atunci când nu cuteza să le dea otravă florentină; mică, blondă, când fremătând de vioiciune, când Tânjind visătoare, gata în orice clipă fie pentru dragoste, fie pentru intrigă - cele două treburi de căpetenie cu care de cincizeci de ani se îndeletnicea curtea celor trei regi ce-și urmăseră la tron - femeie în toată puterea cuvântului și cu farmecul deplin al spîtei femeiești începând cu ochii ei albaștri, visători, sau săpărând de patimi, și terminând cu piciorușele neastămpărate și strânse în condurii de catifea, doamna de Sauve pusese stăpânire de-a binelea pe regele Navarei, încă de câteva luni, pe atunci la primii lui pași și în dragoste și în politică; și astă până într-atât, încât Margareta de Navara, minunată și regească frumusețe, nu mai trezise în adâncul inimii soțului ei nici măcar admirație. Dar, lucru ciudat și care uimea pe toată lumea, chiar când era vorba de acest suflet plin de ascunzișuri și taine, Caterina de Medicis, urmărindu-și mai departe planurile ei de a-și căsători fiica cu regele Navarei, nu contenea să sprijine, aproape fățis, legătura acestuia cu doamna de Sauve. Cu tot ajutorul acesta puternic și în ciuda obiceiurilor ușuratice ale vremii, frumoasa Charlotte se împotrívise până atunci. și toată împotrivirea ei nemaipomenită, de necrezut și nemaiauzită, stâmpe în sufletul bearnezului - mai mult decât frumusețea și duhul celei ce o arăta - o patimă care, neputându-se împlini, se închise în sine, măcinându-i sufletul, sficiunea, trufia, chiar și acea nepăsare, pe jumătate izvoră ia din concepțiile lui, pe jumătate din lene, ce-i alcătuia caracterul.

Doamna de Sauve își făcuse apariția doar de câteva clipe în sala de bal, căci fie că-i era necaz, fie că o durea, la început hotărâse să nu asiste la triumful rivalei sale și pretextând că nu se simte bine, îl trimisese singur la Luvru pe soțul ei, care de cinci ani era ministru. Văzându-l însă pe baronul de Sauve singur, Caterina de Medicis ținu să știe ce anume o făcuse pe multiubită ei Charlotte să nu vină și afiând că era vorba doar de o ușoară indispoziție, îi scrise câteva cuvinte prin care o chema, iar Tânără doamnă se grăbi să-i dea ascultare. Deși îl întristase la început lipsa ei, Hemic răsuflă totuși mai ușurat când îl văzu pe domnul de Sauve că intră singur; dar în clipă când, nemaiașteptându-se s-o vadă, se pregătea cu un ofstat să se aprobie de gingeșă făptura pe care era

nevoit, dacă nu s-o iubească, cel puțin s-o privească ca pe o soție, o zări la capătul galeriei pe doamna de Sauve, care-și făcea apariția. Rămase atunci locului, cu ochii ațintiți asupra acelei Circe ce-l înlănțuia în mrejele ei, și în loc să-și continue mersul către soția lui, se îndreptă către doamna de Sauve cu un aer șovăielnic, ce trăda mai degrabă uimirea decât teama.

Lă rândul lor, curtenii, cunosind firea aprinsă a regelui Navarei și văzându-l că se apropiе de frumoasa Charlotte, nu îndrăzniră să le stea în cale; se dădură în lături cu toată delicatețea, în aşa fel încât chiar în clipa în care Margareta de Valois și domnul de Guise schimbau cele câteva cuvinte latinești de care am pomenit, Henric, ajuns lingă doamna de Sauve, vorbea cu ea în franțuzește, ca toată lumea să înțeleagă, deși vorba îi era presărată cu un accent gascon, o conversație cu mult mai puțin misterioasă.

— Ah, draga mea - îi spuse el - iată-te venind ciliar în clipa în care am aflat că ai fi bolnavă și pierdusem speranța să te mai pot vedea.

— Maiestatea voastră - îi răspunse doamna de Sauve - ar vrea să mă facă să cred că a suferit mult pierzându-și această speranță?

— La dracu! Cred și eu! exclamă bearnezul - oare nu știi că-mi ești lumina zilei și steaua nopții? Mă aflam, crede-mă, în bezna cea mai neagră, când deodată ai apărut, răspândind lumină pretutindeni.

— Atunci, monseniore, v-am jucat o festă.

— Ce vrei să spui, draga mea? o întrebă Henric.

— Vreau să spun că atunci când ești stăpânul celei mai frumoase femei din Franța, singurul lucru pe care trebuie să-l dorești este să piară lumina ca să facă loc întunericului, căci doar în întuneric ne așteaptă fericirea.

— Această fericire, răutăcioaso, știi prea bine că e în mâinile unei singure ființe, care își râde și își bate joc de sărmantul Hernic.

— Vai - făcu baroana - dimpotrivă, aș fi crezut că tocmai dânsa este o jucărie în mâinile regelui Navarei, care își bate joc de ea!

Henric se însăpămantă de această pornire dușmănoasă. Totuși, își zise că, de bună seamă, doamnei de Sauve îi era ciudă, și că ciuda ascunde, fără îndoială, dragostea.

— Crede-mă, scumpă Charlotte - îi spuse el - mă mustri pe nedrept, și nu pot pricepe cum o gură atât de frumoasă poate fi și atât de crudă. Crezi cumva că eu vreau să mă căsătoresc? Eh, nu, să-ar să fie! Nu eu!

— Poate eu atunci - îi răspunse baroana tăios, dacă tăios poate să pară vreodată glasul femeii ce ne iubește și ne mustră că n-o iubim.

— Ochii tăi frumoși, baroană, n-au văzut mai departe? Nu, nu... Nu Henric de Navara este cel care se unește cu Margareta de Valois.

— Atunci cine?

— Ei, la dracu! Religia reformată se unește cu papa. Astă-i tot!

— Ba nicidcum, monseniore, și nu mă las eu înșelată de vorbele voastre de duh; maiestatea voastră o iubește pe principesa Margareta și, Doamne ferește, nu vă fac un reproș! E destul de frumoasă ca să poată fi iubită.

Henric rămase o clipă pe gânduri și, pe când cugeta, un zâmbet blind îi apără în colțul gurii.

— Baroană - spuse el - îmi pare că ești pusă pe ceartă și totuși n-ai de ce; dar ce-ai făcut dumneata ca să mă împiedici să mă căsătoresc cu Margareta? Nimic; dimpotrivă, totdeauna mi-ai spulberat speranța.

— Și bine-am făcut, monseniore! îi răspunse doamna de Sauve.

— Cum adică?

— Chiar aşa, pentru că astăzi te căsătoresc cu alta.

— Vai, dar mă căsătoresc cu ea fiindcă nu mă iubești!

— Sire, dacă v-aș fi iubit, n-aș mai fi avut de trăit acum decât un ceas!

— Un ceas! Ce vrei să spui, și de ce moarte ai fi murit?

— De gelozie... căci peste un ceas regina Navarei va parunci doamnelor ei de onoare s-o lase singură, iar maiestatea voastră, curtenilor.

— La asta te gândești, într-adevăr, draga mea?

— N-am spus asta. Spun numai că, clacă v-aș fi iubit, gândul asta m-ar fi chinuit cumplit.

— Ei bine! izbucni Henric în culmea fericirii la auzul acestei mărturisiri, de altfel prima de acest fel. Si dacă regele Navarei nu le poruncește curtenilor să-l lase singur astă-seară?